

# تعیین واحدهای جریانی هیدرولیکی در مخازن ماسه سنگی با استفاده از تلفیق داده‌های پتروفیزیکی، داده‌های لاغو نتایج برگردان لرزه‌ای

سعید یارمحمدی<sup>۱</sup>، علی کدخدایی<sup>۲</sup>، احمد شیرزادی<sup>۳</sup>

دانشکده زمین‌شناسی/پردیس علوم/دانشگاه تهران/تهران/ایران

آدرس پست الکترونیک نویسنده اول (sd\_yar@yahoo.com)

## چکیده

بررسی خصوصیات پتروفیزیکی در مخازن ماسه سنگی با رویکرد تعیین واحدهای جریان هیدرولیکی از دیرباز به عنوان روشی مفید جهت زون بندی مخزن استفاده شده است. در این مطالعه، ابتدا واحدهای جریانی از طریق تعیین شاخص هیدرولیکی (FZI) بدست آمده است. سپس، داده‌های پیش‌بینی شده به عنوان ورودی‌های آنالیزهای چند نشانگری برای یافتن روابط خطی و غیر خطی بین نشانگرهای لرزه‌ای و مقادیر FZI بکار گرفته شده است. وارون‌سازی لرزه‌ای با استفاده از الگوریتم بر پایه مدل که در این مطالعه مابین دیگر الگوریتم‌های وارون‌سازی بالاترین دقت را دارا بود، صورت گرفت و مقاطع لرزه‌ای امپدانس صوتی حاصل به عنوان نشانگر لرزه‌ای خارجی بکار گرفته شد. تعداد بهینه نشانگرهای لرزه‌ای برای تخمین مقادیر FZI با استفاده از روش رگرسیون مرحله‌ای تعیین گردید. امپدانس صوتی بالاترین رابطه را با مقادیر شاخصهای جریان نشان داده و به عنوان بهترین نشانگر لرزه‌ای انتخاب شد. سپس برای هر مخزن یک شبکه عصبی احتمالاتی (PNN) با استفاده از نشانگرهای لرزه‌ای بهینه طراحی گردید. شبکه عصبی احتمالی آموزش داده شد تا با استفاده از مجموعه نشانگرهای بدست‌آمده کیفیت برآش را افزایش دهد. نتایج نشان داده شده بیانگر آن است که واحدهای جریانی هیدرولیکی روش مناسب در زون بندی مخازن ماسه سنگی است. نتایج می‌تواند در توصیف ویژگی‌های مخزن در طول خط لرزه‌ای برای یافتن زون‌های با محتواهای هیدروکربنی بالا استفاده شود از این طریق می‌توان در آینده هزینه‌های حفاری‌ها را کاهش داد.

**واژه‌های کلیدی:** واحدهای جریانی، شاخصهای جریان الکتریکی، شاخص جریان هیدرولیکی، شبکه عصبی احتمالاتی، شاخصهای لرزه‌ای

۱-کارشناسی ارشد زمین‌شناسی نفت

۲-دکترای زمین‌شناسی نفت (استادیار دانشگاه تبریز)

۳-کارشناسی ارشد مهندسی مخزن (شرکت نفت خزر)